

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/115/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2312200273
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2312200273.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti o nesvojprávneho: L. L., nar. XX.XX.XXXX, U. H., U. č. XXX/XX, o návrhu navrhovateľky: R. S., nar. XX.XX.XXXX, U. H., U. č. XXX/X, o zmenu opatrovníka nesvojprávneho, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 13P 4/2012-30 zo dňa 15. februára 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd nesvojprávne L. L. ustanovil za opatrovníka Obec U.J. v zastúpení starostky Ing. R. F., tým zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 12Ps 14/2007 zo dňa 20.05.2008 a o trovách konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil citáciou § 26, 27 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že navrhovateľka nie je spôsobilá k výkonu opatrovníckej funkcie, nakoľko nespĺňa zákonom stanovené podmienky, nemá vykázaný kurz opatrovníka a domácnosť navrhovateľky nedáva záruku k tomu, že o nesvojprávneho bude riadne postarané. V tejto súvislosti súd prvého stupňa poukázal na zápis šetrenia v domácnosti nesvojprávneho, navrhovateľka v čase, keď bola zamestnaná ako opatrovateľka nesvojprávneho, si svoju prácu riadne nevykonávala, z tohto dôvodu bol s ňou rozviazaný pracovný pomer. Taktiež z lekárskeho správ mal súd preukázané, že brat navrhovateľky viackrát fyzicky nesvojprávneho napadol a musel byť ošetrovaný preto súd ustanovil za opatrovníka nesvojprávneho Obec U.J., ktorá s ustanovením do funkcie súhlasila. Výrok o trovách konania bol odôvodnený podľa § 146 os. 1 písm. a) O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie navrhovateľka, v ktorom poukázala, že nesúhlasí s ustanovením za opatrovníka Obec U.J. v osobe starostky pre nesvojprávneho bratranca, o ktorého sa celodenne stará už dlhodobo a takto sa mieni o neho starať aj v budúcnosti. Preto trvá na tom, aby bola ustanovená ako opatrovníčka nesvojprávneho. Nesúhlasí s vyjadrením, že si v minulosti neplnila svoje povinnosti opatrovníčky, pretože v neziskovej organizácii Ružová záhrada v Senci mala dohodnutý pracovný pomer na určitú najdlhšie do 30.06.2010 a k tomuto dátumu bol s ňou aj pracovný pomer rozviazaný avšak nie z dôvodu, že by si neplnila svoje pracovné povinnosti, ale z dôvodu uplynutia obdobia, na ktorý bol pracovný pomer dohodnutý. Ako dôkaz k tejto skutočnosti doložila dodatok pracovnej zmluvy zo dňa 01.01.2010. Nemá vedomosť o tom, že by v konaní boli predložené dôkazy, ktoré by toto jej tvrdenie vyvrátili. Nesúhlasí s tvrdením, že by jej brat P. S. bil, fyzicky napádal a ohrozoval nesvojprávneho, pretože tieto skutočnosti neboli nijako preukázané, podložené lekárskeho správami a neboli prešetrované. Taktiež podľa názoru navrhovateľky starostka sa o nesvojprávneho starať nebude, ale chce ho umiestniť do ústavu, s takýto postupom navrhovateľka nesúhlasí, pretože nesvojprávny je

zvyknutý na obec, jej okolie a keď bude vytrhnutý z tohto územia a zo svojich zvyklostí, bude to znamenať pre neho úpadok. Ďalej uviedla, že o ustanovenie za opatrovníka požiadal aj otec T. S..

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadrila Obec U.J., ktorá uviedla, že neodporúča navrhovateľku ustanoviť za opatrovníčku nesvojprávneho a navrhuje, aby odvolaniu nebolo vyhovené. Obec poukázala na to, že navrhovateľka nespôlupracuje s obecným úradom, nedvíha telefón, nereaguje na písomné výzvy. Dňa 26.03.2012 navštívili domácnosť nesvojprávneho, spolu s ním sa v dome zdržiaval už teraz nebohý brat menovanej P. S., ktorý neumožnil návštevu nesvojprávneho. V prípade, ak o opatrovníctvo medzitým požiadal T. S., bude obec súhlasiť s jeho opatrovníctvom.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), v zákonom ustanovenej lehote - včas (§ 204 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 202 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), nakoľko v predmetnej veci bolo možné začať aj konanie bez návrhu, postupom tak, že vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru o dôvodnosti odvolania navrhovateľky.

Predmetom konania na Okresnom súde v Galante pod spis. zn. 13P 4/2012 je zmena opatrovníka nesvojprávneho.

Podľa § 20 O.s.p. každý môže pred súdom ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená spôsobilosť subjektu mať procesné práva a povinnosti. Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti. Fyzická osoba, ktorá bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony za predpokladu, že trpí duševnou poruchou, ktorá nie je prechodná, nie je vôbec spôsobilá robiť právne úkony a takáto osoba nemá procesnú spôsobilosť a preto nemôže samostatne konať pred súdom. Spôsobilosť účastníka samostatne alebo prostredníctvom svojho zvoleného zástupcu vykonávať pred súdom procesné úkony sa nazýva procesná spôsobilosť a túto spôsobilosť majú účastníci v zásade v tom rozsahu, v akom majú spôsobilosť na právne úkony podľa hmotného práva. Tejto spôsobilosti môžu byť pozbavení len na základe zákona. Zákon upravuje procesnú spôsobilosť tak, že každý ako účastník môže pred súdom konať samostatne v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Samostatne koná ten účastník, ktorý vykonáva procesné úkony osobne alebo prostredníctvom svojho zvoleného zástupcu. Otázkou v akom rozsahu sa môže niekto vlastnými úkonmi zaväzovať rieši hmotné právo ustanoveného spôsobu riešiť právne úkony.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek v konaní prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci, (podmienky konania).

Účastníci konania musia disponovať určitými vlastnosťami, aby súd mohol konať. Ide predovšetkým o spôsobilosť byť účastníkom konania, procesnú spôsobilosť a ak má účastník zástupcu tak tzv. spôsobilosť byť zástupcom účastníka konania. Nedostatok procesnej podmienky na strane účastníka predstavuje tzv. prekážky postupu konania, ktorých následky sú uvedené v § 107.

Z obsahu spisu vyplýva, že nesvojprávny nemá procesnú spôsobilosť tzn. konať pred súdom samostatne a musí byť v takomto konaní zastúpený opatrovníkom. Keďže predchádzajúci opatrovník zomrel a v tomto konaní nebol nesvojprávneho ustanovený žiaden opatrovník znamená to, že súd odňal účastníkom možnosť konať pred súdom, pretože nesvojprávneho neustanovil na konanie opatrovníka.

Za tohto stavu odvolací súd nemal inú možnosť ako napadnuté rozhodnutie zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., nakoľko účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a podľa odseku 2 tohto ustanovenia vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu bude urýchlene ustanoviť z dôvodu nedostatku procesnej spôsobilosti nesvojprávneho opatrovníka, vo veci opätovne rozhodnúť po zistení aktuálneho skutkového stavu s tým, že pokiaľ ide o formu rozhodnutia vzhľadom na predmet konania, ktorým je zmena opatrovníka nesvojprávneho, treba rozhodnúť uznesením.

Senát prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.